

Департамент охорони здоров'я
Львівської обласної державної адміністрації
КЗ Львівської обласної ради
"Львівська обласна наукова медична бібліотека"
Довідково-бібліографічний відділ

МЕДИЧНА ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ.

Рекомендований анотований список літератури

*Якою б досконалою не була сучасна медицина,
її технічні можливості,
людина завжди буде чекати і вірити у лікаря,
який зуміє вислухати, схвалити, проявити співчуття.
А. Екзюпері*

*Не можна лікувати тіло, не лікуючи душу.
Сократ*

Укладач: Новицька І.М.

Відповід. за випуск: Лозинська С.С.

Заходьте на нашу сторінку в інтернеті:

<http://www.lvonmb.narod.ru/> або <http://lonmb13ucoz.ua>

**Звертайтеся з запитаннями за електронною адресою:
lvivmedlibrary@yandex.ru**

МЕДИЧНА ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ.

Рекомендований анотований список літератури

2015 р.

м. Львів

1. Бідучак А.С. Оптимізація профілактики поведінкових чинників ризику в практиці медичного працівника // Лікарська справа. – 2015. - № 1-2. – С. 112-115.

Розроблено функціонально-організаційну модель роботи медичного працівника з профілактики хвороб системи кровообігу, основою якої є корекція поведінкових чинників ризику.

2. Біоетика в системі охорони здоров'я і медичної освіти: Матеріали науково-практичної конференції, м. Львів, 26-27 березня 2009 року. – Львів: ЛНМУ ім. Д.Галицького, 2009. – 630 с.

Шифр 610.25 / Б-63

Основні тематичні напрямки конференції: Теоретико-методологічні засади біоетики; Правові та медико-соціальні аспекти регулювання системи охорони здоров'я на засадах біоетики; Регулювання біомедичних втручань в організм людини на засадах біоетики; Біоетика і основи християнської моралі.

3. Вежновець Т.А. Вплив досвіду керівної роботи на стиль ухвалення управлінського рішення керівником закладу охорони здоров'я // Лікарська справа. – 2013. - № 8. – С. 116-120.

Мета дослідження полягала у вивченні впливу віку та стажу керівної роботи на стиль роботи. Встановлено, що вік керівника достовірно не впливає на стиль ухвалення управлінського рішення на відміну від досвіду роботи.

4. Гладун З.С. Адміністративно-правове регулювання охорони здоров'я населення України. – Юрінком Інтер, 2007. – 720 с.
Шифр 610.207 / Г-52

У монографії проведено дослідження механізму адміністративно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я населення, прав та інтересів людини у цій сфері, аналіз об'єктів і суб'єктів державного регулювання і формування цих відносин. Також відображено проблемні питання поєднання державної, релігійної і місцевої політики охорони здоров'я населення, координації діяльності органів і закладів охорони здоров'я різних форм власності і різного підпорядкування, здійснення державного контролю у цій сфері.

5. Глуховский В.В. Стандарты и механизмы обеспечения прав пациентов в системах здравоохранения. – М.: Изд-во ООО "Дизайн и полиграфия", 2008. – 136 с.

Шифр 610.2 / Г-55

Тема забезпечення прав пацієнтів є актуальною, особливо коли йдеться про порушення тих чи інших прав споживачів медичних послуг. На сьогодні в українському законодавстві відсутній системний підхід до прав і обов'язків як пацієнтів, так і лікарів, і немає єдиного нормативного акта, який містив би чіткий перелік прав і обов'язків безпосередніх учасників лікувального процесу.

6. Глуховский В.В., Ангелов А.В. Права пациента. Терминологический словарь-справочник. – М.: Изд-во ООО "Дизайн и полиграфия", 2008. – 132 с.

Шифр 610.25 / Г-55

Словник-довідник містить основні терміни і визначення по правах пацієнтів, які використовуються в медицині, юриспруденції і в публіцистиці.

7. Группман Дж. Как думают доктора? Почему врачи ошибаются, и как пациент может спасти себя, задавая им правильные вопросы. – М.: Эксмо, 2008. - 320 с.

Шифр 610.25 / Г-90

Це тонке психологічне, науково-популярне і навіть соціологічне дослідження, присв'ячене дослідженню клінічного мислення,

щоденних труднощів благородної професії лікаря, а також докладному аналізу взаємин лікаря з пацієнтами, колегами та страховими компаніями.

8. Дан Г.П. Етика для лікарів, медсестер і пацієнтів. – Львів: Свічадо, 2008. – 200 с.

Шифр 610.25 / Д-17

У цій книзі автор, поєднуючи власний медичний досвід з християнським баченням культури життя, дає конкретні відповіді на важкі запитання, що стосуються абортів, евтаназії, гомосексуалізму, штучного запліднення, клонування, стерилізації, контрацепції, вагітності та народження дитини. У кожному розділі автор прагне довести, що життя людини є найціннішим даром і що зовсім не важко жити згідно з Божими настановами, треба лише берегти життя на Землі.

9. Дробик с. Й.О. Паліативна допомога як протидія евтаназії. – Львів: Друкарські куншти, 2011. – 276 с.

Шифр 610.25 / Д-75

Автор монографії простежує в контексті сучасної культури моральну проблематику евтаназії, як взаємодії людини-лікаря і людини-пацієнта. На тлі зображення гідності і святості людської особи показано, чим є евтаназія за своєю суттю і як протидіяти розвитку евтаназійної ментальності.

10. Етико–правові підходи до оцінки недобровільних мір і ризику завдання шкоди хворому під-час психіатричного втручання: Методичні рекомендації /Укл. Марута Н., Абрамов В., Ряполова Т. – К., 2011. – 31 с.

Шифр 616.89 / Е-88

Етика медпрацівників-галузь етичної науки, яка досліджує об'єктивні основи, сутність, специфіку, структуру й основні функції моралі працівників медичної сфери діяльності. Мораль медпрацівників є одним з ефективних механізмів передбачення і розв'язання суперечностей і конфліктів, які виникають у цій сфері діяльності. Специфіку її досліджує медична етика, якій належить особливо важлива роль у формуванні принципів, на яких ґрунтується моральний кодекс працівників системи охорони здоров'я.

11. Етичний кодекс лікаря: Довідник /За заг. ред. І.Д. Герич. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2008. – 22 с.

Шифр 610.25 / Е-91

Визначальним принципом моралі медпрацівників є принцип гуманізму, основою якого є переконання в безмежних можливостях, здатності до вдосконалення людини, вимога свободи і захисту її гідності, проголошення задоволення її потреб та інтересів кінцевою метою суспільства. У моралі та етиці медпрацівників цей принцип має особливе значення, оскільки збереження здоров'я, життя людини є основою реалізації принципу гуманізму.

12. Захист персональних даних в закладах охорони здоров'я. Збірник нормативно-правових актів. Вип. 7 /ДОЗ ЛОДА, Львівський обласний центр здоров'я. – Львів, 2014. – 63 с.

Шифр 610.207 / 3-38

Кожна людина протягом свого життя контактує з багатьма медичними працівниками. Для надання якісних та ефективних послуг кожен із медиків повинен мати доступ до інформації про пацієнта. І якщо хоча б один фахівець на етапі надання послуг пацієнту навмисно чи випадково порушить правила конфіденційності та захисту даних пацієнта, наслідки можуть бути досить неприємними. Підсвідомо пацієнти довіряють медичним закладам (персоналу, який там працює) у питаннях захищеності своєї медичної інформації і лікарі зобов'язані цю довіру виправдовувати.

13. Калашников Н.А., Куница С.Н. Аспекты взаимодействия пациента и врача, возможности их оптимизации в медицинской практике (Часть 1) //Український медичний вісник. Therapia. – 2015. - № 6. – С. 36-39.

У статті всесторонньо проаналізовано основні моменти, умови і фактори взаємодії пацієнта та лікаря: юридичні права пацієнтів в Європі та в Україні; сучасні умови медичної практики і їх вплив на взаємодію пацієнта і лікаря; критерії вибору лікаря з позиції пацієнта в Україні і за кордоном.

14. Калашников Н.А., Куница С.Н. Аспекты взаимодействия пациента и врача, возможности их оптимизации в медицинской практике (Часть 2) //Український медичний вісник. Therapia. – 2015. - № 7-8. – С. 36-39.

У цій частині статті розглянуто відношення пацієнта до свого захворювання, описано основні психотипи особистості хворого. Класифіковано сучасну медичну конфліктологію. Розглянуті правила інформаційної взаємодії пацієнта і лікаря з використанням сучасних засобів комунікації.

15. Калашников Н.А., Куница С.Н. Аспекты взаимодействия пациента и врача, возможности их оптимизации в медицинской практике (Часть 3) //Український медичний вісник. Therapia. – 2015. - № 9. – С. 42-45.

Встановлення і розвиток контакту між лікарем і пацієнтом зумовлено потребою в їх сумісній діяльності (лікувальний процес). Комунікативна компетентність лікаря є надзвичайно важливою в забезпеченні успішної взаємодії з пацієнтом. Також розглянуто нові напрями оптимізації цієї взаємодії.

16. Коваль П.Б., Прохно О.І. Юридичні аспекти співпраці лікаря і пацієнта (огляд законодавчої бази) //Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2015. - № 2. – С. 11-16.

Попри значну кількість нормативно-правових актів у сфері охорони здоров'я, вони не врегульовують належним чином питання сучасної медицини, у т. ч. питання взаємовідносин між лікарем і пацієнтом. І не завжди медичному працівникові вдається розібратися з усіма вимогами чинного законодавства задля належного дотримання прав пацієнтів і захисту своїх прав як лікаря.

17. Крапівіна А.А. Ставлення лікарів до забезпечення гендерної рівності у сфері охорони здоров'я України (за даними соціологічного дослідження) //Україна. Здоров'я нації. – 2013. - № 2. – С. 61-66.

Наведено результати соціологічного дослідження з приводу обізнаності стосовно гендерної рівності та забезпечення рівних прав і можливостей для чоловіків та жінок в отриманні медичної допомоги, як одного з основних етичних аспектів охорони здоров'я.

18. Лашкул З.В., Сізінцова Ю.Ю., Фершал Я.Ю. Інформована згода пацієнта: поняття, мета та значення у процесі реалізації прав та обов'язків медичних працівників. – Запоріжжя, 2013. – 190 с.

Шифр 610.25 / Л-32

В посібнику аналізуються питання історії появи та впровадження поняття «інформована згода» на медичне втручання, визначений порядок підписання даного документу окремими групами населення, які потребують особливої уваги з боку держави. Це особи уразливих верств населення, споживачі ін'єкційних наркотиків, що живуть із ВІЛ, які потребують лікування від туберкульозу, а також особи з психіатричними розладами. Порядок підписання інформованої згоди, присутність та статус представників цих осіб, а також дії особи, яка представляє медичний заклад – це основні питання, які визначаються в посібнику.

19. Лихтенштейн Е.И. Помнить о больном. – К.: Здоров'я, 2012. – 152 с.

Шифр 610.25 / Л-65

Не тільки пам'ятати, не лише співчувати, але й боротись за кожне людське життя – ось головний тезис даної монографії. Розглянуто важливість взаємодії лікаря та пацієнта і головні положення лікарської етики.

20. Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства. – К.: ВСВ "Медицина", 2013. – 792 с.

Шифр 610.25 / Л-63

Видання відповідає освітньо-професійним програмам підготовки спеціалістів за спеціальностями “Сестринська справа”, “Лікувальна справа”, “Акушерська справа”. Описано засоби, форми та методи роботи молодших медичних працівників. Приділено увагу оволодінню не лише маніпуляційною технікою, а й майстерністю спілкування медичної сестри з пацієнтами та їхнім оточенням, навчанню пацієнта та (або) членів його сім'ї необхідним навичкам догляду в домашніх умовах. Детально викладено мету виконання кожної маніпуляції, покази, протипокази, можливі ускладнення та послідовність проведення основних маніпуляцій. Наведено приклади планів догляду та навчання пацієнтів для розв'язання цих проблем.

21. Москаленко В.Ф., Вежновець Т.А., Гульчій О.П. Професійно-важливі риси заступника головного лікаря з медичної частини //Україна. Здоров'я нації. – 2012. - № 2-3. – С. 74-79.

На основі аналізу соціологічного опитування головних лікарів визначено такі основні професійно-важливі риси: відповідальність, дисциплінованість, інтелект, професіоналізм, справність, організованість, щирість, ініціативність, обов'язковість, керованість. Причому головні лікарі-новачки віддають перевагу організаторським рисам, що передбачає націленість на виконання тактичних поточних справ, а досвідчені головні лікарі – інтелектуальним і мотиваційно-вольовим рисам, які забезпечують виконання стратегічних завдань.

22. Основи діяльності етичних комісій. Посібник для організації роботи етичних комісій медичних закладів /Під ред. Корнацького В.М., Талаєвої Т.В. – К., 2007. – 92 с.

Шифр 610.25 / О-75

Відповідно до статей 7 і 8 Закону України “Про лікарські засоби”, до Директив Європейського Парламенту та Ради ЄС про зближення законів, підзаконних та адміністративних актів щодо застосування належної клінічної практики при проведенні клінічних випробувань медичної продукції, призначеної для застосування людиною, а також з метою досягнення гармонізації з міжнародними правилами проведення клінічних випробувань лікарських засобів створено Центральну комісію з питань етики МОЗ України. У даній роботі розглядаються всі аспекти її діяльності.

23. Основи медсестринського догляду. – Львів: Друкарські куншти, 2004. – 651 с.

Шифр 610.255 / О-75

Догляд за хворими вдома є дуже давньою практикою. Упродовж століть він був основним способом опіки над немічними і пристарілими. Карітас України виконує в Україні програму "Домашня опіка". Ця програма скерована на покращення якості життя літніх, самотніх та хворих людей. В рамках цієї програми надається цілий комплекс медичних та соціальних послуг, а також духовна опіка.

24. Підручник з лікарської етики /За ред. Л. Пирога. – К., 2009. – 137 с.

Шифр 610.25 / П-32

Успіх лікування хворого, догляд за ним багато в чому визначається змістом і формою ділових взаємин один з одним середніх медичних працівників, лікарів, санітарок та керівників установи. Медичному працівнику легше працювати в дружньому колективі зі здоровим психологічним кліматом, високою трудовою дисципліною, загальним прагненням виконувати службові обов'язки із максимальною віддачею сил, знань, досвіду. Соціологи і психологи установили пряму залежність між моральним кліматом у колективі і продуктивністю праці.

25. Сердюк В.Г., Кожан Н.Є., Царенко А.В. Інфекційна безпека як важлива складова Національного плану дій із безпеки пацієнтів //Україна. Здоров'я нації. – 2013. – № 3. - С. 91-97.

Безпека пацієнта є основоположним принципом медичної допомоги. У процесі надання медичної допомоги на кожному етапі існує якась певна небезпека. Обов'язковим постулатом має бути забезпечення умов, що сприятимуть скороченню кількості людей, які страждають від медичних помилок.

26. Створення модуля "Маршрутизація пацієнта" в медичній інформаційній системі лікувального закладу: Методичні рекомендації /Укл. Толстанов О.К. та ін. – К., 2013. – 41 с.

Шифр 610.21 / С-78

Маршрутизація пацієнта – це нова організаційна технологія, інструмент запровадження надання медичної допомоги хворим по профілях і медичних стандартах по нозологіях.

27. Тарасюк В.С., Кучинська Г.Б. Медсестринство в геронтології, геріатрії і паліативній медицині. – К.: ВСВ "Медицина", 2013. – 648 с.

Шифр 616.053.4 / Т-19

У підручнику висвітлено актуальні питання геронтології та геріатрії, паліативної медицини, особливості медсестринського догляду за пацієнтами похилого віку, безнадійно хворими. Викладено матеріал з історії розвитку геронтології, організації геріатричної допомоги в Україні та паліативної медицини; про вікові періоди в житті людини, природне, прискорене і передчасне старіння, особливості медсестринського догляду за пацієнтами похилого віку, які перебувають на ліжковому режимі, безнадійно хворими.

28. Україна крізь призму Європейської хартії прав пацієнтів: результати виконання в Україні другого етапу європейських досліджень на відповідність стандартам ЄС з прав пацієнтів /Глуховський В.В., Ангелов О.В., Слабкий Г.А., Білоконь Л.П. – К.: Вид-во ТОВ "Дизайн і поліграфія", 2012. – 158 с.

Шифр 610.25 / У-45

У виданні висвітлені результати другого етапу європейських досліджень на відповідність системи охорони здоров'я України стандартам Європейської хартії прав пацієнтів. У дослідженні були застосовані сучасні європейські методи громадського аудиту в поєднанні комплексом сучасних індикаторів, об'єднаних в "Матрицю прав пацієнтів".

29. Хартія працівників служби охорони здоров'я. – Львів: Вид-во ЛОБФ "Медицина і право". 2010. – 112 с.

Шифр 610.25 / Х-22

Текст проекту Хартії був затверджений Конгрегацією у справах доктрини віри. Папський документ Motu proprio заснував Папську раду у справах душпастирства служби охорони здоров'я. Існує низка мотивів доцільності вивчення, поширення та використання медичними працівниками вказівок, вміщених у цьому деонтологічному кодексі. Його публікація заповнює прогалину, яку відчувала не тільки Церква, а й усі, хто її підтримує в її першорядному завданні пропагування і захисту життя.

30. Шишацька Н.Ф., Глуховський В.В. Загальні результати комплексного дослідження забезпечення прав пацієнтів у системі охорони здоров'я України //Україна. Здоров'я нації. – 2013. - № 4. – С. 66-68.

Європейська Хартія прав пацієнтів поголосила 14 конкретних прав пацієнтів у системі охорони здоров'я: -профілактична допомога; -доступ; -інформація; -згода; -вільний вибір; -особисте життя та конфіденційність; -повага часу пацієнта; -якісна допомога; -безпека; -застосування сучасних технологій; -запобігання невинуватим стражданням; -індивідуальний підхід; -подання скарг; -компенсація. Дослідження проводилось в рамках виконання в Україні другого етапу європейських досліджень на відповідність стандартам Євросоюзу з прав пацієнтів.

Підписано до друку 10.11.2015 р. Тираж 50 прим.
79008, м. Львів, вул. Руська, 20
КЗ ЛОР "Львівська обласна наукова медична бібліотека"
Тел. 272-58-00, 274-41-39